

N:o 103.

Af Herr G. E. Widell: Angående underdånig framställning till Kongl. Maj:t om utrustandet från fyr- och båkmedlen af ett lotsfartyg, för att, stationerad under Skagen, lemna lotsbiträde åt fartyg, som behöfva söka hamn å Svenska kusten.

Med skäl torde kunna sägas, att vårt land, med afseende å dess vidsträckta kuster och jemförelsevis ringa sjöfart, visat berömvärd omtänksamhet och nedlagt stora kostnader å lots- och fyrväsendet, för att, genom dess ändamålsenliga ordnande och utveckling, söka underlätta segelfarten på våra farvatten och förekomma sjöolyckor och skeppsbrott.

Å Bohuslänska kusten tändes, för några månader sedan, en ny fyr af utmärkt beskaffenhet å "Pater Noster"-skären och en inlopps fyr för Marstrands hamn; äfven har den i samma skärgård befintliga Hällö fyr blifvit förändrad, för att lättare kunna skiljas ifrån andra.

Efter att hafva tillbringat många år å ett af den Bohuslänska kustens yttre bebodda skär och genom ofta eller dagligt sammanträffande med sjöfarande och Nordsjö-fiskare, har jag blifvit föranledd att beakta åtskilliga omständigheter, rörande seglingen i Kattegat och dervid inträffande sjöolyckor.

Under det hård vestlig vind är rådande i Nordsjön eller vester om Skagen, är vinden i Kattegat och nedåt Öresund ofta SV., Sydlig, ja till och med SO. De stundom ända till flera hundra för motvind i Öresund samlade fartyg äro naturligtvis ej sena att begagna en sådan gynnande vind för att komma nordvart; men komma till Skagen möter ofta — som nämndt är — hård vestlig vind, således motvind för alla, vidare vestvart destinerade, fartyg.

Vid vestlig storm under den oblida årstiden, med sina korta dagar, våga fartyg i allmänhet ej hålla ned mot det Svenska landet, för att söka hamn, af fruktan för att komma i lägervall — som ytterligare försvåras genom den mot Bohuslänska kusten sättande starka strömmen — och derigenom lida skeppsbrott, såvida lotsar icke kunna arbeta sig ut och inlotsa dem.

En sorglig erfarenhet visar huru många fartyg under de långa, mörka nätterna lida stora skador eller drifva i land å den Bohuslänska kusten, hvil-

ket kunnat förekommas i många fall, om lots funnits att tillgå *vid eller omkring Skagen*.

Enhvar, som känner förhållandena, torde inse det svåra, farliga, ja stundom omöjliga för våra, visserligen utmärkta, lotsbåtar, att under svår storm kryssa sig ut mellan skär, brott och bränningar — der sjö och ström äro vida farligare och hinderligare än längre ut — för att tidigt nog komma ett fartyg till hjälp.

Till följd af det anförda — hvilket hufvudsakligen bekräftas af en så erkänd auktoritet som G. af Klint i "Underrättelser öfver Bohusbugten och Kattegat" — synes önskvärdt vara: att ett för ändamålet lämpligt lotsfartyg, med 12 å 15 lotsar, stationerades vid Skagen, der detsamma ej torde hafva stora svårigheter att, efter väderlekens beskaffenhet, hålla sjön eller hålla sig under skydd af land, för att, synnerligast under den oblida årstidens vestliga stormar, då de flesta sjöolyckor vanligen ske, kunna förhjelpa fartyg till hamn, hvilket blifvit betydligt underlättadt genom anbringandet af fyren på "Pater Noster"-skären och ledfyren till Marstrands hamn.

De norr om Marstrand belägna fiskelägena Klädesholmen, Kyrkesund, Mollösund m. fl., bebodda af de mest härdade Nordsjö-fiskare, väl bekanta med det farliga Kattegat, skulle kunna lemna förträffliga lotsar härtill, och för bestridande af omkostnaderna finnes tillgång i fyr- och båkmedlen.

Om af de många, årligen hundradetals fartyg, hvilka efter otaliga mödor och haverier nå någon Norsk hamn, endast något eller några hundradetal blefve förhjelpta till Svensk hamn, så skulle den af dem erlagda fyr- och båkafgift troligen ersätta kostnaden för anskaffande och underhåll af ett sådant lotsfartyg samt för aflöningen af lotsarne derå.

På grund af hvad sålunda anförts, får jag vördsamt föreslå:

att Riksdagen i underdånig skrifvelse anhåller, att Kongl. Maj:t täcktes låta — medelst de tillgångar fyr- och båkmedlen lemna — utrusta ett lämpligt lotsfartyg, tillräckligt bemannadt, för att, stationerad under Skagen, lemna lotsbiträde åt fartyg, som behöfva söka hamn å Svenska kusten.

Stockholm den 25 Januari 1869.

Gust. E. Widell.